

Tatweefchu Awises.

Trīnāf katru deenu.

Makšā:		Makšā pa pasta pēfuhot un pilsētā mahjā pēfuhot:		Makšā uš ahrēmēm:		Studinajumi makšā:		Redakcija un ešpedizija:	
Ešpedizija fanemot:		par 1 gadu . . . 3 rub. — kap.		par 1 gadu . . . 3 rub. — kap.		par sīhtu rakstu rind. 10 kap.		Zelgavā, Katolu eelā Nr. 44.	
par 1/2 gadu . . . 1 " 20 "		par 1/2 gadu . . . 1 " 80 "		par 1/2 gadu . . . 2 " 80 "		1. pušē un teštā 30 kap.		Zahtrunīs 981.	
par 1/4 gadu . . . — " 60 "		par 1/4 gadu . . . — " 90 "		par 1/4 gadu . . . 1 " 70 "		Adrešes maina 10 kap.		Kantoris: Rīgā, Batru eelā 30.	
par 1 mehnefi. — " 25 "		par 2 mehnešēem — " " "		par 1 mehnefi — " 70 "		Numurs makšā 1 kap.		Zahtrunīs 8260. Pasta lašte 286.	

Nr. 5.

Otrdeen, 6. janvārī.

1915.

Svarīgākais no fatura:

Karšch 1915. gada fahkumā. Japana palihgā Belgijai. Muhfu kara spēhta fronte pret Bahziju un Austro-ungariju. Kara lauks Franzijs un Belgija. Karšch pret Turziju. Rā turki sino par fawu sakauschānu. Wina Majestates telegrama Serbijas tronaman-tjeekam. Baroni.

Karšch 1915. gada fahkumā.

Tagad, 1915. gada janwara pirmās deenās, pehz 5 un pus mehnefchu kara darbības, apstatiim karotaju walstu redjamos panahkumus un pametumus.

Muhfu kara spēhts ir eenehmis wifu Bukowinu un Galiziju, isnemot reetrumu daku ar Kralowu, un stahw tagad aij Karpatu pahrejam.

Wahzeefchi turpreti ir eenahkufchi muhfu poku gubernu reetrumu daku un muhfu kaujas fronte pret wahzeefcheem steepjas tagad gandrihs taisnā linijā, 200 werstu garumā, no Džuras eetekas lihds Dunajza eetekai Wislā. Tomehr ta daka, kurā eenahkufchi wahzeefchi muhfu poku gubernās, ir tikai pustil leela, zil Galizija un Bukowina. Deesgan dšili jau atkal ir eegahjis muhfu kara spēhts Austrumu Pruhšijā. Samehrā tā tad mehš efam eeguwschi otrkil dauds teritorijas jeb semes isplatijuma no eenaidneeka, zil eenaidneeks eenem muhfu teritorijas. Kautastija turki, kas bij pahre-nahkufchi ar pahrspehlu pahr muhfu robeschu, ir glufchi sakauti un teel tagad dšihiti atpatak pahr robeschu.

Austrija nēlā naw eeguwschi, bet gan pametusi Bukowinu un Galiziju.

Pret ferbeem austreeschu usbrukumi ir palikufchi bešfelmigi un ari Serbija fawuhahrt naw nēlā eeguwschi no eenaidneeka teritorijas, ne ari no fawas ko pametusi.

Belgiju gandrihs wifu ir eenehmufchi wahzeefchi, eelausdamees tur ar leelu pahrspehlu kara pašchā fahkumā. Belgieefchi turas wairš tikai fawas semes deenwidu reetrumu stuhri kahdu 50 werstu garā fronte.

Frantschu-austreeschu kaujas fronte eet pa Elšāf un Lotringu gandrihs pa abu walstu robeschu, bet tad tahlal uš reetrumu puši, no Mezes fahlot, pa Seemeku Franzijsu. Wahzeefchi schie ir eenehmufchi daku no Seemeku Franzijsas. Wis-wairal no eenaidneeka semes tā tad ir eeguwschi wahzeefchi.

Uš preefchu tomehr isredses uš galigeem panahkumeem ir weenigi sabeedroteem. Kad tiks fuhtiti uš kaujas laukeem sabeedroto jaunapmah-zitee spēhti, tad wineem buhš pahrswarš par pre-tineekem jau ari kareiwju flaita sinā.

Bes tam pašchulail eenaidneeku spēhti leekas ari buht jau falaušti. Polijas fronte wahzeefchi wairš neteel uš preefchu un, fagaids, la wini drihs fahšs atlahptees. Austrumu Pruhšijā muh-fejee lai gan lehni, tad tomehr neatlaidiqi speefch eenaidneeku atpatak. Austrreeschu spēhti Karpatos ir usflatami jau par falaušteem. Frantschu — wahzu fronte wahzeefchu usbrukuma gaita ir apstahjušes un wini pamasjam teel jau speefsti at-patak. Atgadijumam pehdejas deenās pee Eua-sonas, kur frantschi pušotras werstes atlahpufchees, naw nosihmes wispahrejā kara gaitā.

Saprotams, wahzeefchi wehl nilni pretosees, bet winu spēhlu galiga falaušchana ir neisbehgama.

Japana palihgā Belgijai.

Bogahjuschā dezembri uš kahda japanu parlamenta lozella peeprašsumu, zil dibinatas efot sinas par to, ka Japana fuhtifchot fawu kara spēhtu pret Bahziju uš Eiropas kara lauka, Japanaš ahrleetu ministrs atbildēja, ka waldbiba schahdu jautajumu wehl nēlād neefot apspreeduse,

jo neweena Eiropas walstis neefot greefusēs pee winaš ar atteezigu luhgumu.

Sakarā ar scho jautajumu „Now. Wremja” issaka felofschas domas:

Belgija zeetufe tagadejā karā wairal par wifam žitām walstim; ta ispostita un islaupita. Baroniga tautina ar fawu drošchirdigo lehninu preefchgalā nespehi no fawas lehwijas isdšihit wahzu barbarus, kuri tur rihlojas palikt uš wi-seem laikeem. Frantschu un angļu armijas gan ar laiku tos bes schaubam isdšihš, bet pa to laiku belgeefcheem gruhti jazeefch sem wahzu warmah-zibas juhga. Rehninšch Alberts gribetu nu fa-ihšinat fawas tautas zeefchānu laifu un, eemeh-rodams mineto Japanaš waldbibas wihra atbildi, n o l e h m i s g r e e s t e e s p e e J a p a n a s w a l d i b a s a r l u h g u m u, l a i t a n a h k t u B e l g i j a i p a l i h g ā p e e w a h z e e f c h u i s d š i h f c h a n a s. Rehninšch Alberts jau efot ari luhdšis Kreewijas, Anglijas un Fran-zijas waldbibas, lai pabalsta wina luhgumu pee Japanaš waldbibas.

Gewehrojot to, ka Japanai gan ir isglihtota, teizami apbrunota un buhšchiga armija, bet ka Japana naw bagata walstis, tad japanu armijas fuhtifchānas un ušturefchānas isderwumus usnemo-tees Anglija. Kreewija atkal pa Sibirijas dšels-zeku pahrwedischot un nogahdashot tahlal lihds Archangelskai japanu armiju, no kureenes tad to angļu un frantschu leele tirdšneezibas twailoni fawu kara kugu pamadiba pahrzelschot uš Ang-liju un no kureenes beidsot uš Belgiju un Fran-ziju.

„Now. Wremja” zeefchi apgalwo, ka scho leelisko projektu war pateefiba isweft. Rā atlih-dšibu Japanai par winaš palihdšibu awise eeteiz, atdot winai atnemtās wahzu salas Klusā un In-dijas oleanā, kā ari nēlēt winai schefchschlus zēd pee fawa peenahziga fwara un ešpaيدا nodibi-nahchānas Kinā un Klusajā oleanā.

D. Senkewitscha

Barteks ušwaretajs.

(Zi frantschu-pruhfchu kara.)
(Turpinajums).

— Wahzeefchi laba tauta, — winsch Woitelam faka un tuhlin peebilt: — un frantschus, luhf, ir jakawufchi!

Bet šleptikis Woitekš winam jautribu aif-bfina.

— Frantschi no fahkuma kaujas fewi sakau-tees, lai apmulkotu, bet pehz tam ka ta nem — flaidas ween sez.

Woitekš nesinaja, waj winsch domaja ar par to, ko runaja, jeb winam neapšinos wahedi nahza weens pehz otra, lai peerahditu Bartelam fawas sinaschānas.

Brauzja tahlal. Wifas mahjas, kur ween rauges, pufchlotas karogeem. Pee daschām stazijam ilgi stahw; wilzeeni faronas no wifām pu-fem. Kareiwji no wifām Bahzijas malam dodas palihgā faweem brahleem. Wagoni aplahrti fa-lām pihnem. Umani pat srgus appufchto; starp ulaneem daudsi no Polijas. Sarumajas zaur lo-geem no weena wagona uš otu.

— Rā, brahli, lahjas? Uš kureeni Deems juhs fuhta?

Bet no blakus stahwofcha wilzeena atflan pašhstama dšeeftma un Barteks ar fawejeem well lihds.

Zil nospeefi un druhmi isbrauzja no Pod-gnetowas, til tagad wif jautri un besbehdigi. Bet pirmās wilzeens no Franzijsas ar pirmajeem e-wainoteem, isposta labo gara stahwolki. Winsch apstahjas Deizā un paleel tur ilgi, lai palaištu garām tos wilzeenus, kuri stēdšas uš kara lauku. Bet kamehr wif teel pahri kelnas tiltam, wajaga wairal fundu laika. Barteks kopā ar ziteem aif-skreen pašfatiies eewainotos. Wini guf zeetos

wagonos, bet ja naw telpu, tad ari uš platformu, tos tad war labi apluhlot. Pee pirmā azu uš-meteena Bartelam warona gars fahkrehja papeschos.

— Paslatees, Woitel, — winsch bailigi fa-zija, — waj redsi, kahdu publi laufchu frantschi fahchawufchi! Ir ko redset! Sejas bahlas, no-gurufchās; daschi tihri melni no zeefchānam jeb pulwera duhmeem, ašinin aptaschkiti. Uš jautajumeem wini atbild waidebami. Daschi nolahd karu, frantschus, wahzeefchus. Gandrihs wif luh-dšas uhdeni, azis wineem tahdas miglainas. Schur tur redsamas ari mireju sejas, ar šileem rinkeem ap azim, lozelli krampju sawillti, mutes walā. Barteks pirmās reds ašinainos kara aug-lus. Winam galwā atkal wifš jauzas; winsch raugās kā apstulbis un stahw laufchu publi ar plati atplehstu muli; winu gruhsta no wifām pu-fem; schandarms ar flintes spalu eesit tam pa taklu. Barteks melkē Woiteku; atradis winsch tam faka:

— Woitel! M, mans Deems! O!
— Ar temi tas patš buhs!
— Kungs Deems! Rā zilweli tā war weens otu nošit.

Ko tu gan, mulkis domā? Schauš tufschā, kā manewros, jeb peles un zilwelus nē?

Te nu bija neifschktrama starpiba starp teo-riju un praktiku. Muhfu Barteks gahja manew-ros un apmahziba, mahzijas schaut, sinaja, ka karšch preefch tam ir, lai lauku zilwelus, bet tagad, kad winsch eeraudšija eewainoto ašinis, kara schaufmas, winom palika til nelabi, ka knapi uš tahjam noturejās.

Winsch juta atkal zeenibu pret frantscheem, fura issuda, kad wini no Deizas bija nokluwufchi kelnē.

Zentralstazijā wini pirmee eeraudšija fawan-

gotos. Tos eelehgereja daudsi kareiwju un laufchu publi, kuri noslatijas uš teem ar lepnumu un bes ihgnuma. Barteks speedās zaur publi, lau-dams waku faweem elkoneem strahdat, eeflatijas wagonā un brijnijas.

Pulks frantschu kahjneeku, netihros faplofitos schinētos, bija sabahstis, kā šiltes muzā. Daschi no teem sleepa rofas pehz dahwanam, kuras pa-fneedja laudis. Bartelam pehz Woiteka wahrdeem tagad par frantscheem bija pawifam žits eeflats. Winsch šipri isgahsa kruhtis uš ahru un raufi-jās pehz Woiteka. Woitekš turpat blakus stahweja.

— Ko tu man teizi? — Barteks winu us-runā, — tee tufschu ir fehualas! Ja weenam dost pa sprandu, tšchetri kritis.

— Laikam sarahwufchees, kā redsams, — Woitekš ari brijnedameš atbildēja.

— Kahdu walodu wini runā?

— Šlaidra leeta, ka ne muhfu.

Barteks, apmeerinajees, foloja gar wifu wagonu liniju.

— Wifur tee pašchi, — winsch fazija, da-schus wagonus apstatijs. Bet tahlal bija suawi. Pee teem Bartelam bija jaapstahjas. Tā ka wini sehdeja zeetos wagonos, tad lahgā newareja redset, waj bija no teem weens triju poku semneeku lee-lumā. Zaur logeem wareja redset garas bahrdas un spihdoschās azis; sejas druhmas un eenaida pilnas. Bartelam dwehsele atkal eefkrehja papeschos.

— Tee ir gan breefmigaki! — winsch klusam tšchulsteja, baididamees, ka to lahds nedšird.

— Bet tu neefi redsejis tos, kuri nelahwās sawangotees! — Woitekš fazija.

— Ešehligais Deems!

— Gan redseji!

(Turpinā wehl.)

Wisjaunakàs kara sinas.

Pet. tel. ag. telegramas. 6. janw.

(peesuhittas lihds pulst. 6 rihstà.)

Muhfu kanjas fronte pret Wahziju un Austriju.

Kara Wehstnefis. Bukarestè, 5. janw. Pehz fanentàm sinam Dornawatras un Kirlibabas kalnu eelejās noteef leelas un fihwas kaujas. Kreemu spehls uswaras gaitā dodas us preefchu. Austreeschi steigšus pahwed schurp leelu kara spehlu. Par austreeschu kara spehla pamehneeku palkawneeka Fitchera weeta schurp pahzels feldmarschals Ledmans.

Ofiziali. Kara Wehstnefis. 5. janwari No Augstā Wirstoman- deera fchataba.

Uf Wislas kreisā kraista nakti uf 4. janwari mehš ar pretusbrukumu Guminas fahdschas rajonā no jauna eenehmām tranšēju, kuru deenu eepreefch bij eenehmis pretineeks, pee lam mehš atjaunojām agrako itah- wolli. Wahzeeschi, kas scho tranšēju aifšargaja, wiņ tika nonahweti. Nah- lofchā deenā eenaideeks diw- reis mehginaja usbruktums fchaj rajonā, bet panahlumu winam nelahdu nebij. Schai pat nakti wahzeeschi isda- rija diwus usbrukumus Gullas-Wisulass frontē, bet laikus zaur staru metejeem atklati, wini armuhfu leel- gabalu un flinšchu uguniti- aptureti un islihdinati. Ra- jonā us austrumeem no Petro- lowastila fashauts eenaide- neeka brunots automobils.

Genaidneeka jaunus meh- ginajumus, bombardetarfma- geem leelgabaleem Tarnowu, mehš apturejam ar muhfu leelgabalu felmigu uguni.

Pahrejas muhfu frontes dalās naw fe- wifchku pahrmainu.

Bukarestè, 5. janw. Rumanu awisem fno, ka pehz tam, kad kreemu kara spehls eenehmis apzeetinatās Kirlibabu un Jakobenu, kuras aif- fargā Darnowatru, Austrija wairs ne- spehlot pretotees kreemu kara spehla eeeefchana! Transilwa- nija.

Karšč ar Turziju.

Ofiziali. Kara Wehstnefis, 5. janwari. No Kaukasijas armijas fchataba.

Pee Karaurhanas faka- tāsturku armijas wajaschana turpinas.

Pee Jenikijas diwu deenu ilgā kanjā tika fakanas turku 32. diwifijas dalas, kuras zeta leelus sandejumus un steidīgi atkaphjas, atstahdamas mums diwus lofchmeteju un dandš guhšekun. Weens no Sibirijas kasaku pulkeem fawā usbrukumā apkahwa lihds 300 turku.

Pahrejas frontēs bij tilai neewehejroja- mas faduršmes.

Kara lauks Franzijā un Belgijā.

Kara Wehstnefis, Parifē, 4. jan- wari. Sawafa agentura fno: Frantšchi gahja us preefchu Rupertas un Lombartsi- des rajonos un ari winu artillerija darbojas fel- miqi. Arafas tuwumā pee Blan- schas notila nopeetna kanja, kur wahzeeschi eenehja tehrauda leechanas fabriku, bet pretusbrukumā aikal tika iijiti. Ufifis tika ari wahzeeschu usbrukums starp Waju un Kranu.

Kara Wehstnefis, Parifē, 4. jan- wari. Ofizials fnojumš. Pagahjuschās 24 stundās naw nolizis nelas eewehejrojamš. Starp Argoneem un Wogeseem fniiga fneegš.

Rā turki fno par fawu fakanšchann Kau- kasijas frontē.

Bukarestè, 5. janwari. Lai flehptu turku kara spehla fakaufschann un aifkaphschanos Kaukasijas frontē, turku galwenais fchtabš iiflu- dinaja schahdu ofizialu pafnojumu: „Notila a finainas kanjas Kaukasijas frontē, bet kreemu kara spehls ir dabujis eewehejrojamus pafipri- najumus.“ Schis pafnojumš fagataro uf fno janemfchannu par turku kara spehla atkaph- schanos, ko tagad wehl flehpi, lai nesazeltu ne- meeru eedfihwotajos.

Daschadas finas.

Wina Majestates telegrama Serbijas tronamantineekam.

Mifchā, 4. janwari. Uf Jaungada ap- fweifschanas telegramu Serbijas tronamantineeks Aleksandrs fanehja schahdu Wina Maje- states Kunga un Keifara telegramu:

„Isteidams Zuhfu lehnifchligai aug- stibai pateizibu par nofuhitio telegramu, Es fuhtu Jums uf Jaunu gadu wispateefigatos nomehlejums un no wifas fiedš mehlos, ka lai 1915. gads peeweenu tu jaunus kara pa- nahlumus pee teem, lahduš jau eegurwufchi Zuhfu lehnifchligā augstiba un waronigā jербу armija, ka lai nodibinatos Serbijas lainigās nahfotnes stipri pamati.“

Sweedrijas budščets.

Stokholmā, 3. janwari. 1916. gada budščets apstiprinats uf 337,057,000 kronu pret 384,826,000 kronu 1915. gadā. Kara isderwumi noteikti uf 62,886,000 kronu, jeb par 2 un pus miljona wairak, nekā 1915. gadā. Tifpat daudš ir paleelinajufchees isderwumi preefch flotes, kuri par 1916. gadu noteikti uf 34,390,700 kronam. 1916. g. budščets paredš 28 miljonu kronu leelu aifnehmumu pret 3 un pus miljona 1915. gadā.

Wakar atklatija paraktifschanos uf 35 miljonu kronu leelu Sweedrijas walšis aifnehmumu un tai pat deenā wifš aifnehmums pilnigi bij fegts. Pagahjuschā rudens 30 miljonu leelais aifneh- mums tika fegts tilai triju deenu laika.

Petrogradā, 5. janwari. Wahju waldbiba aifleedfa eewest awifes no wi- fām neitralām walšim, isnemot scho walstu ofizialos organuš.

Zarifoje Selā, 4. janw. Wina Ma- jestates Keifara, Tronamanti- neeka Zefarewitfcha un Augstajo Weitu klatfuhitnē tika manefchā nodedfinata treschā Seemas fwehtku eglite eewainoteem un is- dseedinateem Zarifoje Selas komandas apafsch- kareiwjeem, Keifara Majestates kasaku apafschkareiwjeem un femakeem pilš pahrwaldes falpotaieem.

Ywowā, 5. janw. No Galizijas djelšzeku tihlla tagad jau teef leetotas 2700 werstes. Drihjumā fahšs leetot Streijas—Staniflawas un Tschernowizu — Nowofekzu djelšzeku.

Kopenhagenē, 5. janw. No Wihnes fno, ka jaunais ministrs Burians brauks uf wahju wirskorteli.

Parifē, 4. janw. Salara ar kara medala dahwaschannu Leelkaasam Nikolajam Nikolajewitfcham „Petit Parifien“ atfihmē, ka lihds fchim weenigais ahxfemju generals, kas ir minetā ordeņa kawaleers, ir Belgijas lehnifsch Albertis.

Parifē, 4. janw. Franzijas parlamenta ahfleeutu komifija nollawifjās Dellafē un Rojē pa- flaidrojums. Komifijas preefchfehdetajš pateizās Dellafē par wina pafklaidrojumeem un ifteiza tam komifijas ufstizibu.

Miniftru padome apspreeđa jauta- jumu par Franzijas peedafifcha- nos San-Franziflas iftahde. Franzija peedahwaja Belgijai goda weetu fawā tautas pili. Bel- gija iftahdis gleņas, žalas, mahšlineeku darbu reprodukijas un galweno pilfhehtu un oštu planus.

Sofijā, 4. janw. Modoflawons nofuhitija 1. janwari lehninam ministru padomes wahrdā apfweifschanas telegramu, kura starp zitu ifteikta wehlefchanaš, lainahlofchā gabā peepilditos bulgaru tautiflee- idealī (Makedonijas eegufschana).

Kara ainas.

Waroni.

Mehds fajit, ka karšč rada waronus. To fajija jau tad, kad kara teknikai wehl nebija tab- du panehmeenu, ar kahdeem tagad abjam zihnitaju pufem jarehkinas.

Senaf, lai eemantotu waronu godu, waja- dseja tilai kahdā weeta peerahdit perfonigu duh- fchibu, isdomat labu planu, kuru kahda kara spehla nodala labi weiza un ta perfona tika tuhdat eewehejrota.

Tagadejā kara praktika prafa to no katra weena leelajā flaitā, kas faduršmē peedalas. Ne- fkatotees uf to, ka tagad zihnas tilai leeli pulki, par kahdeem fenee leelee kara wadoni ir domat newareja, tagad no katra kareiwja prafa perfonigu duhšchibu, apfehribu, peemehrofchanos wifadeem apstahlleem u. t. t. Katra weena karotaja dar- biba faifstas ar wifu. Mehš nefalam wairš: leel- gabalu bariba, bet „dšhws spehls“. Tilai tad mehš waram drofchi zeret uf panahlumeeem.

Tagad karo zitadi, nekā senaf. Schais tran- fchejās, kuras laudis miht nedefam, leeta, aukstumā, beefchi ween ari falā — afchāras noft wahrigais, neifsturigajš, kahfejofchais kareiwis un paleef tilai ifturige, kuri spehji panest leetu un fahu. Jolo- damees tee eerihlojas tranfchejās, zil ehrti latrs war. Tās nu winu mahju weeta.

Scho rindinu rafititajš fahija peezas deenas Austrumu Bruhšijā. Wifu laiku puhta grofšigi- aukstš mehšch, lija aukstš leetus, mainidamees ar ledus krietaleem, kuri fapaja gihmi. Kahdā weeta redseju tranfcheju tilai 150 folu atfatu no eenaide- neeka un tilai drahšchu aifschogojums kaweja, lai tee nebuhtu wehl tumaki weens otram.

Leelā tuwuma beht katru deenu schais tran- fchejās teel daudš nogalinati un eewainoti. Sa- lifime ar pahrejo pafauli noteef nakts klufibā. Genaidneeks schauj ari tumfā, tapehš newar fuhtit 3 zilwekus ween, jo tee war ari neaifset, kur wa- jaga, bet kad fuhta 5—6, tad war zeret, ka pahriš atgreefifees.

Ja senaf kahds buhtu nofehdejis 2 nedelas eerazees, tas buhtu eeflatits leu waronis. Tagad ta parasta parahdiba.

Schitlu usbrukums pamatojas uf ahtrumu. Masafa neweikliba waj apstahfchanaš laudis grubšch postā. Schitlu usbrucejam nawa wairs ko atpafat- fkatitees. Ja fahaidifees, paflehpfees aif zimfcha, waj kahdu sekundi kawefees, pahrfsteigts no fweh- ram lihšjiga rehjeena, ar kahdu fchis pifhainais wilnis kā weefulis drahšchas uf preefchu — tu efi beigts. Uf reifi no rindas iffifis tu wairs ne- spehji ifwairitees no lofchmeteju ugunš un — nahwe klat.

Tagad, pehz fchetreem kara mehnescheem tif- tuwā fatifime ar eenaideeku, gan katra rota buhš- gahjuft uf fchiteem. Wifit tee ir waroni.

Un waj artiletijas ofizeers naw waronis, kas ar telefona truhbinu rotās fehšch augstakā noweh- rofchanas punktā un wada baterijas fchauhannu; Wifsch fehšch fawilzeens no aukstā, greefšigā wehja, wehro fchrapnelu duhmus un dufmojas uf leetu, kas tam tel gar tahšlatu glahšem.

Ja, wifsch fehšch. Bet meerā nawa. Ge- naidneeka bateriju ufmeklet, ipofitit nowehrofcha- nas punktu un bateriju aplufinat waj peespeest pahreet zitas poſizijās ir pee artiletijas kanjas pirmais un galwenais uferwums.

Katru augstaku punktu kanjas laulā nemi- tigi apfchanda. Ofizeeris ir jau aifsmazis no faulfchanas telefona truhbinā, apfahrt luhjt fari no fchrapnelu lodem, femes struhšles eet pa gaisu, fprahofeenu trofhnis rada auſis ſwanifchannu, nah- we deju ap scho weentuligo zilweku un ar latru lehjeenu mehgina atraut no tahšlata glahšem no- guruschās, bet modrigas azis. Un loti beefchi no- teel — ka telefons uf baterijas top klufš! Naw wairs aifmalufchā balfa, kas teiz, kur jafchauj. Tās noſihmē, ka nawa wairs warona, weena no leelā flaita. „B. B.“

Apstākļi Austro-Ungarijā, tā no B u = d a p e f c h t a s fino uz Kopenhageni, topot katru deenu laimāti un bihstamāli. No kara lauka eero das tuhstoscheem eemainotu un behgliu, kuri pilda malu malas. No Bosnijas un Herzogowinas behg projam wiifi katotizigee eemihneeki, tam ween eefpehjams aifbehgt. Apzeetinajumus ap Sarajewu pastiprina, zil spehj. Tapat apzeetina Donawas kreiso kraitu, jo, tā no wisa redjams, Austrija fa gaida, ka serbi tagad pehj sawām spihdoschām uswaram war eebrukt neween Bosnija, bet ari Ungarijā. Bosnija un Herzogowina austreeschu waldbas eestahdes pawehlejuschas, ka gadījumā, ja wina kara spehls atlahptos, wifseem wihreeschu lahrtas eedshwotajeem wajag teem fetot. Tas darīts ar noluhku, aifswaret Austrijas serbus no peeweenofchanās uswaretaju kara pulkeem. Wahzi katru deenu fuhta us deenwideem stiprus kara pul kus. Zaur to gan sabeedribas un laikrakstu fa schutums pret Wahziju daudf mas mitejees, bet — neweens tomehr ari nepreezajas. Ungarija pret to wifu isturas apatisti, weenaldsiigi, tā zilweks, kuresch wifu saubejis, tam nefa wairs naw lo mantot. Wifus pahrnehmufi trulla weenaldsiiba. Rahds ungaru politisks darbimeeks neatkarigās par tijas klubā Budapehstē isteizees, ka Ungarija saudejusti wifus sawus laudis un kara krahjumus. Ari tāni gadījumā, ja Wahzija un Austrija uswaretu, Ungarija wairs nefa newar mantot, jo wehsture peerahdot, ka wifsi Austrijas panahumi bijuschī tilai eerozis pret Ungariju. Kad Austrija bijuschī stipra — Ungarija weenmehtr tifufi apspeesta. Kas turpretim us jainmeezifko dshwi shmejas, tad Ungarijai efot tilai weens pretineeks — Austrijas wahju data.

Riga.

Seedojuumi no tanteeescheem tahlā sweschumā.
„Dsimtenes Wehstnefcha” seedojumu komiteja schnis deenas atkal fanehma trihs naudas fuhtijumus armijas pabalstischanaī no t a u t e f c h e e m f w e s c h u m ā. Twaikona „Karas” kapteins M. Sandbergs no Swanseas pefuhtija no sewis un sawa luga personala 3 mahrz. sterlinu. No Gsmouth Anglijā no twaikona „Anna Marija” kapt. A. Behrsinfeh lihds ar sawa luga personalu atfuhtija 38 r. 50 L., un no tās pašas ostas twaikona „Austrums” kapteins R. Rungains 15 r. Sajustis paldees miheem seedotajeem.

Gothards Schweders. Rigas pilsehtas senatais, ilggadejais direktors Gothards Schweders, tā „Df. Wehstnefi” lafams, nomiris Rīgā 3. janvārī. — Winsch fafneedjis 83. muhjscha gadu. Melakis bija tā direktors un skolotajs no wifseem zeezits, jo winsch isturejees pret saweem audsekeem tā ihstis audfshnatajs, nestatidamees ne us audseku tautibu, ne tizibu. Schweders pašihstams ari tā dabas pehtitajis; fewifschki Baltijas dabu tas labi pasinis. Winsch zihitigi strahdajis lihds weetejā dabas pehtitaju beedriba un isdewis starp zitu Baltijas dshwneeku farakstu ar nosautumeem: wahju, kreerwu un latweefchu waloda. — Meers wina pihfcheem!

Cezelti pehj armijas wirtskomandeera nosazijuma par ofizeereem fetofchi apafschofizeeri latweefchi no 115. Wjaimas pulka: Roberts Gautschs, Nikolajs Mimanis, Indriks Eichmanis, Alefandrs Waldenbaums, Martinsch Treis, Jaseps Djolinfeh un Eifchens Grinsfelds.

Schifretas wehstules fuhtit aifseedjis Widsemes gubernators. Wainigos, kas tahdas wehstules fuhtis, fodis bahrgi.

Wairati wirjneeki un apafschfarciwji, starp kureem ir ari wairati latweefchi, abraufuschī fwelhtu atwalinajumā no kara darbības rajoneem. Rā kara fahlmā, tā tagad latweefchu laf eiwji baudot sawas preefchneezibas pilnigu ustizibu, kas wina patriotifmu, protams, tilai pawairo. — p.

Regilweziga fleplawiba pastrahdata 3. janwara riklā Strehneeku celā Nr. 3, fur ar pu-

deli nosista 34 gadus wezā wahjprahtigā Bertā Leeni. Tāna dshwojufi kopā ar saweem 2 brahleem. Tee abi atrasti pee nelaimigās 3. janwari garigas dseefmas dseidot. Abi brahfi apzeetinati.

Rigas juhrmalā pehdejā laika pastiprinataz polizijas naltz patulas, kuras personigi pahrsin Rigas juhrmalas peldu weetu polizijmeistars.

Zelgawa.

Rekruschu eesautschanas leetā. Jaceerodas: 1) teem, kuru wezumā naw notekis dokumentos, wina ahrejā isfkata, 2) wifseem pehj wezuma kara klausiba eesfauzameem bes lofeschanas, 3) teem, kureem preefchirts pagarinajums lihds preefchā stahwofscham eesautumam, 4) wifseem, kas usnemti 1915. g. rekruschu farakstos, inemot: a) no kara klausibas atswabinatos, b) eestaittos flotes referwei, c) kureem dota teeftiba nobeigt isglistibu, d) tos, kuri atrodas pehj lihguma deeneštā us tirdsneezibas flotes kugeem, e) kuri pehj gimenes apstahleem bauda l. fchiras teeftibas, inemot schihbus, f) kuri jau eepreefch eestahjufchees kara klausiba tā sawwalneeki, waj ari eestahjufchees feldjegetu korpusos un g) kuri kara klausibas sinā peestaititi gwardijas kareiwju behrinu, tā ari faufseem un juheas feldscheru flotu audsekeem un 5) ari wifseem teem, kas luhguschī usnemt winus kara klausiba par sawwalneekem (ochotnikem).

„Slimibu faraksta N.” 54., 82., 83. un 84. pantos minetas slimibas un meesigi truhkumi n e a t f w a b i n a tagad, pa kara laiku, no kara klausibas ispidischanas. Tilai meera laika augfchā minetees panti stahfees atkal spehla.

Egliti eewainoteem kareiwjeem Zelgawas lafaretē nodomais farihlot janwara pirmajā pusē. Subernatora atlauja jau dabuta. Battaban wahj dahwanas, jo eewainoto apbalwofschanaī wajadfigs lihds 800 preefchmetu. Egliti dedfinas trijās lafaretēs: Latweefchu Beedriba, realkola un Amatneeku Beedriba.

Paugstinats stempelnodoklis. Pee paugstinatā krona nodokli fewifschki starp zitu atshmejams 10 kap. nodoklis par katru jmtu waj ta dafu lihdschinejā 5 lap. weetā us preefchu rehlineem, tahdā weidā tee ari netiku isfaktiti. Tirgotajeem, lai isbehgtu 30 lahrtigai peemafai, deretu, tā „R.” aifrahda, buht usmanigeem, jo daudsi ta pat nefin. Schis nodoklis stahjees spehla ar noitekuma fanemfchanu Baltijā, t. i. ar 2. dezembri 1914. g. Kam rehlini no minetā datuma buhtu famafstati ar wezo nodokli, tee to war mehnescha laika nomafsat zaur renteju, nodokli inspektoru un notaru.

Cezeltis par galdā preefchneeku kamerawaldē lihdschinejais gubernas rihzibas komitejas darbweescha palihgs kretowitschs. Par wina weetas ispiditaju ezelts kamerawaldes norehkinu eerehdnis Grifschfuchs un par pehdejā weetas ispiditaju ezelts tās pašas waldes 2. fchiras tanzelists Ungers.

Paugstinati pehj nolalpoteeem gadeem: Kamerawaldes norehkinu eerednis Konoplins un tanzelists Mahlewitschs — par kolegiju registratoreem.

Atwalinajumi, tā sinams, karam fahlotees tila noleegti wifseem dselzjeta eerehdneem un kalpotajeem. Tagad zeku ministrija isdewufe rihfajumu, pehj kura kalpotajus war atswabinat pa fwelhtu laiku.

Wahju waloda drukatu periodifku isdewumu pahrdofschana Baltijas gubernas ir ar 1. janwari fahlot no fewifschki piluwarneela fcho gubernu ziwilpahrwaldiba, generaleitnanta Kurlowa aifleeegta.

Us Sajenseku pagasta skolas skolotaja usazijnajumu preefch muhsu waronigajeem kapelweem seedotas un Jelgawas rajona tautskolu inspektoram nodotas sekoschas dahwanas:

Pirmais suhtijums. A. Grānup 1 rbl. A. Lapin 1 r., O. Hartman 1 r., E. Tihis 50 kap., W. Jurewitz 50 k., A. Putrij 1 r., K. Kruhmiq 50 k., A. Kirschtein 1 r., K. Weideman 50 k., P. Purmal 64 k. (Par scho naudu tika nopirkt

2000 papirosu, 8 pakas kozigu, 50 pastpapiaru ar koa werteem)

K. Ullman 100 konwertu un pastpapiaru, L. Stuhre 1 p. seku, Sch. Jirgen 1 p. seku, A. Lapin 1 p. seku, J. Neivart 1 p. seku, 1 p. zimdu, L. Labrenz 1 p. seku, K. Libert 1 p. seku, E. Neiberg 1 p. seku, 1 p. zimdu, W. Windeds 2 p. zimdu, A. Geisler 1 p. seku, 1 p. zimdu, M. Baka 1 p. zimdu, L. Rudsis 4 pakas kozigu, 1 p. seku, Sch. Elson 4 p. seku, T. Rekmān 1 p. zimdu, 1 p. seku, Em. Rop 1 siltas kruhtis, 1 p. zimdu, Ed. Rop 1 siltas kruhus, 1 p. seku, J. Brigis 1 p. zimdu, 1 p. seku, E. Jurewitz 8 konwertu, 6 pastpapiaru, J. Grilowskij 1 siltu kreklu, 1 p. rozigu, A. Putrij 2 sihmufi, 2 pastpapiaru un konwertu, E. Purmal 24 ausu silditajus, 2 p. rozigu, 2 sihmufi, 10 loksnes rakstama papira Berkewitz 6 p. zimdu, 2 p. seku, A. Zihrul 2 p. zimdu, E. Tihis 2 p. seku, T. Labrenz 1 p. zimdu.

(Us schi suhtijuma saemtas wairak patrizibas wehstules no kara lauka, starp tam ari no diweem latweescheem — Jansona un Morewska un patrizibas raksts no Jelgawas apweenois tautskolu komitejas sem № 68 no 25. nowembra 1914 g.)

Otrs suhtijums.

D. Jurewitz 1 p. ahdas zimdu, Sch. Zihrul 1/4 mahrz tabakas, 1 sihmufi, 1 konwertu un pastpapiaru, T. Kafejew 1 tabakas maku, 1/4 mahrz tabakas, 2 loksnes sihda papira, E. Osol 1 tab. maku, 1/4 mahrz tabakas, 1 pihpiti, 1 kast. kozigu, L. Tupij 2 tabakas makus, 1/4 mahrz tabakas, 2 p. phischi, 2 kast. kozigu, A. Putrij 1 tab. maku, 1/4 mahrz tabakas, 1 pihpiti, 3 kast. kozigu, 1 mahrz seepju, 1 swezi, 4 spr. adatas, Sch. Zihrul 1 tab. maku, 1/4 mahrz tabakas, 1 pihpiti, 3 kast. koz., A. Kriger 1 tab. maku, 1/4 mahrz tabakas, 1 pihpiti, 1 kast. kozigu, 2 spr. adatas, M. Suten 1 tab. maku, 1/4 mahrz tabakas, 1 pihpiti, 1 kast. kozigu, 1 sihmufi, 1 konwertu un pastpapiaru, 2 spr. adatas, M. Semit 1 tab. maku, 1/4 mahrz tabakas, 1 pihpiti, 2 kast. kozigu, 1 swezi, 6 spr. adatas, T. Rekmān 1/4 mahrz tab., A. Brachman 1/4 mahrz tabakas, 1 kast. kozigu, E. Purmal 3 tabakas maki, 1/4 mahrz tabakas, 2 pihpischī, 6 kast. kozigu, 2 swezes, 1 mahrz seepju, 3 spr. adatas, Wulfs 3 tab. makus, 1/4 mahrz tabakas, 3 pihpischī, 6 kast. kozigu, 1/2 swezes, 6 zigari, 10 spr. adatas, 1 un pus sihmufa.

(Turpmak wehl.)

Basujas finas.

Deewalwofschanas Jelgawas pilsehtas draudjes Nikolaja basujā: fwehtdeen, 11. janwari plkst. 1/2 10 no rihta, pal. mahzitajs Fr. Mühlenbachs.

Kristiti: Mirbsa Emilija Unger, Alise Wilda Sarin, Mina Wiktorija Eigenfeld, Frijis Arnolds Branaburgs, Jahnis Dawids Grosf.

Ufaukti: Alfreds Birfneeks ar Natalliju Annu Pilte, Johans Augustis Sauers ar Eisu Eichenberg.

Miruschī: Alefandra Nissaw, 1 d. w., Janis Preedneeks, 53 g. w., Mikels Witts, 69 g. w., Lihjete Emma Gailit, 21 g. w., Pauline Senta Reine, 4 m. w., Made Seemel, df. Sproge, 68 g. w.

Gada mafsu nabageem par labu dewufchi: Rosentals 1 rbl., J. Knauts 1 rbl., Gaischewitz 1 rbl., A. Dehlinfeh 3 rbl., M. Behrsinfeh 3 rbl., Lihje Freiman 3 rbl.

Ceefwelhtifchana s mahzibu flolneekem (fehneem un meitenem), kas apmekle augstalas klases widejās mahzibas eestahdes, — fahfchu 19. janwari.

Mahz. J. Reinhard s.

Wehstulneeks.

Sargatees no leekeem sweschwahrdeem!

Augschejais atgahdinajums domats netā, itin ka numums buhs isskaust wifus sweschwahrdeem. — Gluschi bes sweschwahrdeem jau ari meh s, kā wifas zitas attihstias tautas, newaram istikt; te runa eetikai ap leekeem, newajadsigeem sweschwahrdeem. — Kur skaldri un notekti waram paschu wahrdeem isteiktees, tur sweschwahrdir leeki, tur no teem jaiswairas unjasargas

J. G. — L. Muhsu awises telpas naw nekahdas plaschas, tapehz ari tajā sneedsamee raksti saņemami pehj eespehjs ihsi un noteiku. J. jau weza pateesiba, ka kahda raksta ihstā weh tiba pastahw ne ta plaschumā jeb garumā, bet gan ta kodoligumā

A. Str. — M. S. Eekam rakstu neesam lasijuschī, ari newaram te kt, waj tas mums noderēs.

J. A. — J. Suhtijumu saņemam. Paldees!

Atbildigais redaktors: N. Purinfeh. **Isdeweja:** Sabeedriba „Latweeschu Awises”. Печать разръшается. Митава, 5 янв. 1915. г.

Kirasts
preefks ar breescha galwas roturi. Sanemams Bauslas celā Nr. 8. B. Zabal. (13)

Alhnes muischā
pahrdob
malku un schagarus
Zubikasim, tā ari malkas un schagaru mefcha gabaliuus puspuhweetas seelumā. Peeprafams Alhnes mefchā. (9-4)

Sauju behrsa, altschua un egles malku
no laufeem cewestu, pahrdob asim un ari mafalās datās (ari ar peewefschanu mahjās). Japeeprafa Katolu celā 44. Konjuma meik. pee kafes, tel. 74

Veel-Seflawas Rikufsch-Wenzku mahjas (Dobeles aprinki, Veel-Seflawas pagastā) **isrentejamās**
fahlot no 23. aprila 1915. g. Tuwalas finas Rīgā, Glifabetes celā Nr. 63, sehta pee J. Kraufste. (6-1)

Ishrejama mehbeleta iltaba
stolneez. jeb stolneek. ar waj bes panstias pee 2. Kimen fofes l. Walles celā Nr. 11.

Mafschinu meistars
wajadfigs preefch torfa mafschinas. Japeeteijas Frijshmana teegelnijā pee Unlas tilta, pee pahrwaldneeka R. Masura Iga. (11-3)

Twaika katlu
15 firgu spehla, wehlas ihret N. Frijshmans, Jelgawā, Walles celā, Kaugera nama, dshw. 28. (10-3)

Godatati publikai pagodinajos pasnot, tā 2. janwari atwehru klaweeru, harmoniumu un noschu weikalu
ar wifseem musikas instrumenteem.

Jelgawā, Sehjeju (Литейная) celā Nr. 18, Swehtes celās stuhri (ee-ija no Sehjeju celās).

Firmā laika, tā instrumenti, tā ari notis, stihgas un t. t. teel pahrdoti par fewifschki paseminatām zenam, ari us ifmafku. Veenumu klaweeru, ehrgelu un wifu gifu musikas instrumentu tihfstanofschanu un islahofschanu.

(8) Augstceenibā brijhwmahfslimeeks Jahnis Gotzkis. NB. Pasneedsu stundas us klaweerem un harmoniuma.

Akziju Sabeedribas J. Hertel
apteeku prestschu pahrdotawa, Jelgawā, Pafsta celā 13, peedahwā wifus us fcho arodu atfeczofchos artifelus.